

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.11.2018, sp. zn. 23 Cdo 1542/2016, ECLI:CZ:NS:2018:23.CDO.1542.2016.1

Číslo: 93/2019

Právní věta: Právo na přezkum evropského platebního rozkazu ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. 12. 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu, nezakládá skutečnost, že požadovaná kopie návrhu na vydání evropského platebního rozkazu (čl. 12 odst. 2 tohoto nařízení) nebyla vyhotovena v jazyce, kterému žalovaný rozumí, nebo v jazyce přijímajícího členského státu, a že žalovaný nebyl vyrozuměn o právu odmítnout či vrátit doručovanou písemnost. Evropský platební rozkaz doručovaný žalovanému s takovou vadou se nestane vykonatelným a lhůta stanovená žalovanému pro podání odporu nezačne běžet, dokud vada nebude zhojena tím, že žalovanému bude předán jednotný formulář uvedený v příloze II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. 11. 2007, o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.11.2018

Spisová značka: 23 Cdo 1542/2016

Číslo rozhodnutí: 93

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Evropský platební rozkaz

Předpisy: čl. 12 odst. 2 Nařízení () č. 1896/2006

čl. 20 odst. 2 Nařízení () č. 1896/2006

čl. 8 odst. 1 Nařízení () č. 1393/2007

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Okresní soud Praha-západ (dále jen „soud prvního stupně“) rozhodl usnesením ze dne 8. 4. 2013, č. j. 7 EVC 1/2012-35, tak, že žádost právní předchůdkyně žalované na přezkum evropského platebního rozkazu vydaného Okresním soudem Praha-západ ze dne 1. 8. 2012, sp. zn. 7 EVC 1/2012, se odmítá (bod I. výroku) a že evropský platební rozkaz vydaný Okresním soudem Praha-západ ze dne 1. 8. 2012, sp. zn. 7 EVC 1/2012, zůstává v platnosti (bod II. výroku).

2. K odvolání právní předchůdkyně žalované Krajský soud v Praze usnesením ze dne 17. 6. 2013, č. j. 29 Co 310/2013-46, potvrdil usnesení soudu prvního stupně a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího

řízení.

3. Odvolací soud vyšel ze zjištění soudu prvního stupně o tom, že dne 3. 8. 2012 byl právní předchůdkyni žalované doručen výše uvedený evropský platební rozkaz, který se dne 3. 9. 2012 stal vykonatelným. Podáním ze dne 21. 12. 2012 požádala právní předchůdkyně žalované o přezkum evropského platebního rozkazu s tím, že jednak z důvodu pochybení zaměstnance právní předchůdkyně žalované nebyl evropský platební rozkaz včas předán osobám oprávněným v této věci za právní předchůdkyni žalované jednat, a tak nebyl bez jakéhokoliv zavinění právní předchůdkyně žalované doručen včas. Současně evropský platební rozkaz nebyl doručen spolu s vyrozuměním přijímajícího subjektu o možnosti odmítnout nebo vrátit doručovanou písemnost proto, že doručovaná písemnost nebyla v celém rozsahu přeložena do příslušného jazyka, neboť kopie formuláře návrhu na vydání evropského platebního rozkazu přiloženého k evropskému platebnímu rozkazu, která obsahuje bližší popis nároku, byla předložena pouze v českém jazyce.

4. Odvolací soud se plně ztotožnil se závěry soudu prvního stupně o tom, že v dané věci není dán důvod pro přezkum evropského platebního rozkazu ve výjimečných případech ve smyslu ustanovení čl. 20 odst. 1 písm. a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. 12. 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu (dále též jen „nařízení o evropském platebním rozkazu“), neboť za situace, kdy evidentně došlo k pochybení zaměstnankyně právní předchůdkyně žalované, nelze dospět k závěru, že by doručení evropského platebního rozkazu nebylo provedeno dostatečně včas bez jakéhokoliv zavinění ze strany právní předchůdkyně žalované tak, aby si tato neměla možnost připravit obhajobu. Pokud šlo o druhou námitku právní předchůdkyně žalované, tedy že součástí doručovaných písemností nebylo i vyrozumění adresáta o tom, že může odmítnout přijetí doručované písemnosti podle čl. 8 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. 11. 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech („doručování písemností“) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 (dále též jen „nařízení o doručování písemností“), pak soud uvedl, že doručené písemnosti toto upozornění neobsahovaly, ale uvedený nedostatek nemůže způsobit neplatnost či možnost přezkumu evropského platebního rozkazu, neboť takový následek nařízení nepředpokládá. Odvolací soud uvedl, že z charakteru právní předchůdkyně žalované – jde o právnickou osobu sídlící v Rakousku – je zcela jednoznačně zřejmé, že právní předchůdkyně žalované, resp. její zaměstnanci odpovědní za přijímání písemností německý jazyk zjevně ovládají. Odvolací soud uzavřel, že právní předchůdkyni žalované nic nebránilo v tom, aby se s těmito písemnostmi řádně seznámila a aby, pokud s důvody, pro které byl evropský platební rozkaz vydán, nesouhlasí, učinila v zákonné lhůtě adekvátní procesní úkon, tedy aby podala odpor.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

5. Usnesení odvolacího soudu napadla právní předchůdkyně žalované (dále též „dovolatelka“) dovoláním. Jeho přípustnost spatřuje v naplnění podmínek § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), neboť napadené usnesení stojí na vyřešení otázky procesního práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla řešena. Dle dovolatelky spočívá rozhodnutí odvolacího soudu na nesprávném právním posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 1 o. s. ř., a to konkrétně skutečnosti, že ačkoliv kopie formuláře návrhu přiloženého dle čl. 12 odst. 2 nařízení o evropském platebním rozkazu k evropskému platebnímu rozkazu byla právní předchůdkyni žalované předložena pouze v českém jazyce, a současně nebyla vyrozuměna o možnosti odmítnout přijetí písemnosti dle čl. 8 odst. 1 nařízení o doručování písemností, neshledal soud důvody pro přezkum evropského platebního rozkazu ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení o evropském platebním rozkazu. Dovolatelka zpochybňuje závěr odvolacího soudu, že evropský platební rozkaz byl řádně doručen, neboť není možné považovat doručení za řádné, když nebylo dodrženo též ustanovení čl. 8 odst. 1 nařízení o doručování písemností. Toto procesní pochybení představuje výjimečnou okolnost, která

by zakládala právo na přezkum evropského platebního rozkazu dle čl. 20 odst. 2 nařízení o evropském platebním rozkazu. Dovolatelka uvádí, že absence překladu návrhu na vydání evropského platebního rozkazu vedla k porušení pravidla, podle kterého má být žalovaný informován o nároku a jeho odůvodnění, aby si na základě těchto informací zvolil, zda podá odpor, nebo nebude nárok popírat, a odkazuje na bod 13 preambule nařízení o evropském platebním rozkazu. Dle názoru dovolatelky, jde o natolik závažné porušení procesních práv právní předchůdkyně žalované, které zakládá právo právní předchůdkyně žalované požádat o přezkum evropského platebního rozkazu z důvodu jiných výjimečných okolností dle čl. 20 odst. 2 nařízení o evropském platebním rozkazu. Navrhuje proto, aby dovolací soud zrušil usnesení soudu prvního stupně, jakož i odvolacího soudu a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

6. Žalobkyně se k podanému dovolání vyjádřila v tom smyslu, že nesouhlasí s tvrzením, že právní předchůdkyně žalované založila svoji žádost o přezkum předmětného platebního rozkazu na skutečnosti, že kopie návrhu na vydání evropského platebního rozkazu byla předložena pouze v českém jazyce, a toto tvrzení považuje za účelové. Žalobkyně proto navrhuje, aby dovolací soud dovolání odmítl, případně zamítl.

III.

Přípustnost dovolání

7. Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) jakožto soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) věc projednal podle občanského soudního řádu ve znění dotčeném novelou provedenou zákonem č. 404/2012 Sb., účinnou od 1. 1. 2013.

8. Po zjištění, že právní předchůdkyně žalované podala dovolání v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1 o. s. ř.) a že dovolání bylo podáno oprávněnou osobou řádně zastoupenou advokátem, jímž bylo dovolání též sepsáno (§ 241 odst. 1, 4 o. s. ř.), Nejvyšší soud nejprve posuzoval, zda je dovolání přípustné.

9. Podle § 237 o. s. ř., není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

10. Dovolání je přípustné, neboť napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky procesního práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, a to otázky, zda situace, kdy je adresátovi doručena písemnost, jejíž část není přeložena do některého z jazyků předvídaných v čl. 8 odst. 1 nařízení o doručování písemností, a současně adresát není poučen ve smyslu tohoto ustanovení o možnosti odmítnout přijetí doručované písemnosti, zakládá právo na přezkum evropského platebního rozkazu ve výjimečných případech ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení o evropském platebním rozkazu.

IV.

Důvodnost dovolání

11. Podle čl. 20 odst. 2 nařízení o evropském platebním rozkazu po uplynutí lhůty stanovené v čl. 16 odst. 2 má žalovaný rovněž právo požádat o přezkum evropského platebního rozkazu u příslušného soudu v členském státě původu, pokud byl platební rozkaz s ohledem na požadavky stanovené tímto nařízením zjevně vydán chybně nebo z důvodu jiných výjimečných okolností.

12. Čl. 27 nařízení o evropském platebním rozkazu uvádí, že tímto nařízením není dotčeno použití

nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 ze dne 29. 5. 2000 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech, které bylo nahrazeno výše uvedeným nařízením o doručování písemností.

13. Dle čl. 8 odst. 1 nařízení o doručování písemností přijímající subjekt vyrozumí adresáta pomocí jednotného formuláře uvedeného v příloze II o tom, že může odmítnout přijetí doručované písemnosti v okamžiku jejího doručení nebo že může vrátit písemnost přijímajícímu subjektu do jednoho týdne od doručení, pokud není vyhotovena v jednom z následujících jazyků nebo k ní není připojen překlad do některého z těchto jazyků: a) jazyk, kterému adresát rozumí, nebo b) úřední jazyk přijímajícího členského státu nebo v případě, že v daném členském státě je několik úředních jazyků, úřední jazyk nebo jeden z úředních jazyků místa doručení.

14. Základem námitek dovolatelky, jež jsou předmětem dovolacího přezkumu, je skutečnost, že kopie návrhu na vydání evropského platebního rozkazu (formulář A), kterou je třeba dle čl. 12 odst. 2 nařízení o evropském platebním rozkazu připojit k evropskému platebnímu rozkazu, nebyla vyhotovena v jazyce, kterému právní předchůdkyně žalované jako adresát rozumí, ani v jazyce přijímajícího členského státu, a současně nebyla vyrozuměna o právu odmítnout či vrátit doručovanou písemnost. Otázkou k řešení přitom je to, zdali tato skutečnost zakládá právo na přezkum evropského platebního rozkazu ve výjimečných případech ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení o evropském platebním rozkazu.

15. Jedná se tedy o otázku výkladu unijního práva. Na základě čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (dříve čl. 234, resp. čl. 177 Smlouvy o založení Evropského společenství) je soud členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, povinen předběžnou otázku předložit Soudnímu dvoru Evropské unie (srov. např. náleží Ústavního soudu ze dne 29. 11. 2011, sp. zn. [II. ÚS 1658/11](#)). Nejvyšší soud se zabýval tím, zda mu v souladu s ustanovením článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (jakožto soudu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva) nevznikla povinnost obrátit se na Soudní dvůr s posuzovanými otázkami.

16. Soudní dvůr v rozsudku ze dne 6. 10. 1982, ve věci CILFIT v. Ministry of Health, C-283/81 (1982), uzavřel, že národní soudy posledního stupně nemají povinnost k položení předběžné otázky, jestliže: 1/ Otázka komunitárního práva (nyní rozuměj práva Evropské unie) není významná pro řešení daného případu. 2/ Existuje ustálená judikatura Soudního dvora k dané otázce nebo rozsudek Soudního dvora týkající se v zásadě identické otázky (tzv. acte éclairé). 3/ Výklad a správná aplikace komunitárního práva (nyní rozuměj práva Evropské unie) jsou naprosto zjevné (tzv. acte clair). Přitom k tomu, aby soud členského státu mohl konstatovat, že výklad komunitárního práva (nyní rozuměj práva Evropské unie) je zjevný, musí: a/ porovnat jednotlivé jazykové verze textu, b/ užívat terminologie a právních pojmů komunitárního práva (nyní rozuměj práva Evropské unie), c/ vzít zřetel na odlišnosti interpretace komunitárního práva (nyní rozuměj práva Evropské unie), d/ být přesvědčen, že jeho výklad je stejně zjevný soudům ostatních členských států a Soudnímu dvoru (srov. shodně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010, sp. zn. [31 Cdo 2325/2008](#)).

17. S odkazem na článek 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (dříve článek 234, respektive článek 177 Smlouvy o založení Evropského společenství) a výklad přijatý soudním dvorem EU v rozsudku ze dne 6. 10. 1982, ve věci CILFIT v. Ministry of Health C-283/81 (1982), zde k otázce, kterou by bylo třeba řešit, neexistuje ustálená judikatura Soudního dvora, týkající se podobné otázky (tzv. acte éclairé).

18. Nejvyšší soud proto usnesením ze dne 30. 11. 2016, č. j. [23 Cdo 1542/2016](#)-137, podle § 109 odst. 1 písm. d) o. s. ř. přerušil řízení na dobu do rozhodnutí Soudního dvora o odpovědi na následující předběžnou otázku, kterou mu položil: „Je třeba čl. 20 odst. 2 nařízení o evropském

platebním rozkazu vykládat tak, že absence poučení adresáta o možnosti odmítnout přijetí doručované písemnosti dle čl. 8 odst. 1 nařízení o doručování písemností zakládá právo žalovaného (adresáta) žádat přezkum evropského platebního rozkazu podle čl. 20 odst. 2 nařízení o evropském platebním rozkazu?“

19. Soudní dvůr vydal dne 6. 9. 2018 ve věci C-21/17 rozsudek, jímž odpověděl na shora uvedenou předběžnou otázku takto:

„Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. 12. 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. 11. 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech („doručování písemností“) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 musí být vykládána v tom smyslu, že v případě, kdy je evropský platební rozkaz doručován žalovanému, aniž byl návrh na vydání tohoto platebního rozkazu přiložený k tomuto rozkazu vyhotoven v jednom z jazyků, o němž se má za to, že mu žalovaný rozumí, nebo k němu není připojen překlad do některého z těchto jazyků, jak vyžaduje čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1393/2007, musí být žalovaný pomocí jednotného formuláře uvedeného v příloze II posledně uvedeného nařízení řádně poučen o svém právu odmítnout přijetí dotčené písemnosti.

20. Vada řízení v případě opomenutí této formální náležitosti musí být zhojena v souladu s ustanoveními posledně zmíněného nařízení tím, že dotyčné osobě bude předán jednotný formulář uvedený v příloze II tohoto nařízení.

21. V takovém případě se v důsledku procesního pochybení dotýkajícího se doručení platebního rozkazu spolu s návrhem na jeho vydání nestane tento platební rozkaz vykonatelným a lhůta stanovená žalovanému pro podání odporu nemůže začít běžet, takže článek 20 nařízení č. 1896/2006 se nepoužije.“

22. V odůvodnění k odpovědi na předběžnou otázku Soudní dvůr dovedl, že požadavky čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1393/2007 se použijí nejen na doručení samotného platebního rozkazu, ale i na doručení návrhu na jeho vydání. Obě tyto písemnosti tedy musí být doručeny adresátovi v jazyce, o němž se má ve smyslu uvedeného čl. 8 odst. 1 za to, že mu adresát bude rozumět. Pro tyto účely musí být k doručované písemnosti připojen jednotný formulář uvedený v příloze II tohoto nařízení, jímž bude dotyčná osoba vyrozuměna o svém právu odmítnout přijetí předmětné písemnosti. Soudní dvůr odkázal na závěry rozsudku ze dne 2. 3. 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, s tím, že nepřiložení jednotného formuláře uvedeného v příloze II nařízení č. 1393/2007 nemůže způsobit neplatnost ani doručované písemnosti. V případě takového vadného doručení, k jakému došlo ve věci v původním řízení, se evropský platební rozkaz nestal platně vykonatelným a lhůta stanovená žalovanému pro podání odporu nezačala běžet (obdobně viz rozsudek ze dne 4. 9. 2014, eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144, body 41 až 43 a 48). Vada řízení v případě opomenutí této formální náležitosti musí být zhojena v souladu s ustanoveními posledně zmíněného nařízení tím, že dotyčné osobě bude předán jednotný formulář uvedený v příloze II tohoto nařízení.

23. Jestliže tedy kopie návrhu na vydání evropského platebního rozkazu (formulář A), kterou je třeba dle čl. 12 odst. 2 nařízení o evropském platebním rozkazu připojit k evropskému platebnímu rozkazu, nebyla vyhotovena v jazyce, kterému žalovaný rozumí, ani v jazyce přijímajícího členského státu, a současně nebyl žalovaný vyrozuměn o právu odmítnout či vrátit doručovanou písemnost, nezakládá tato skutečnost právo na přezkum evropského platebního rozkazu ve výjimečných případech ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení o evropském platebním rozkazu.

24. V poměrech projednávané věci dovolatelka nebyla poučena o možnosti odmítnutí doručované

písemnosti v souladu s čl. 8 nařízení o doručování písemností, tato skutečnost představuje nikoli důvod neplatnosti řízení, ale opomenutí, které je třeba zhojit v souladu s ustanoveními uvedenými v tomto nařízení. V případě takového vadného doručení, k jakému došlo ve věci v původním řízení, se evropský platební rozkaz nestal vykonatelným a lhůta stanovená žalované pro podání odporu nezačala běžet. Důvod pro přezkum evropského platebního rozkazu ve smyslu čl. 20 nařízení o evropském platebním rozkazu tak v projednávané věci není dán, neboť, jde-li o přezkumné řízení, je třeba připomenout, že k tomuto řízení dojde, jak to uvádí samotný nadpis článku 20 nařízení č. 1896/2006, pouze „ve výjimečných případech“, které jsou taxativně vymezeny v tomto článku, přičemž absence doručení mezi tyto výjimečné případy nepatří.

25. Potvrdil-li odvolací soud napadeným usnesením výrok soudu prvního stupně o tom, že se odmítá žádost právní předchůdkyně žalované na přezkum předmětného evropského platebního rozkazu, je tento jeho závěr správný.

26. Nejvyšší soud proto podle § 243d písm. a) o. s. ř. dovolání zamítl.